តាមដានសេដ្ឋកិច្ច – ស្ថានភាពក្រៅប្រទេស

កំណើនសេដ្ឋកិច្ចពិភពលោក

នៅត្រីមាសទី៣ ២០០៦ ផសស ពិត នៅ US កើនឡើងតាមអត្រាប្រចាំឆ្នាំ ២,២% ធៀបនឹងកំណើន ២,៦% នៅត្រីមាសទី២ ។ រឿងនេះ បង្ហាញជាសំខាន់ពីកំណើនការនាំចូល និងការធ្លាក់ចុះនៃវិនិយោគលើការសាងសង់ផ្ទះ វិនិយោគលើសារពើភ័ណ្ឌ ចំណាយប្រើប្រាស់លើសេវាកម្ម និងចំណាយរបស់រដ្ឋាភិបាលសហព័ន្ធ ។

នៅត្រីមាសទី៣ ផសស ពិត នៅតំបន់អឺរ៉ូ កើនឡើង ២,៦% ធៀបនឹងពេលដូចគ្នាឆ្នាំមុន និងកើន ០,៥% ធៀបនឹងត្រីមាសមុន ។ ផសស ពិត នៅជប៉ុន កើន ២,៧% ធៀបនឹងឆ្នាំមុន និង ០,៧% ធៀបនឹងត្រីមាសមុន ។

កំណើនសេដ្ឋកិច្ចនៅចិន ធ្លាក់ចុះមកត្រឹម ១០,៤% នៅត្រីមាសទី៣ ធៀបនឹងកំណើន ១១,៣% នៅត្រីមាសមុន ។ វិស័យឧស្សាហកម្ម បន្តកើនឡើងក្នុងល្បឿនលឿនជាងវិស័យសេវាកម្ម និងវិស័យកសិកម្ម ហើយការវិនិយោគ និងការនាំចេញ នៅតែជាកត្តាជំរុញសំខាន់នៃកំណើននេះ ។ ផសស ពិត នៅកូរ៉េខាងត្បូង នៅត្រីមាសទី៣ កើន ៤,៨% ធៀបនឹងឆ្នាំមុន និង ១,១% ធៀបនឹងត្រីមាសមុន ។ នៅត្រីមាសទី៣ ផសស ពិត នៅតៃវ៉ាន់ និងហុងកុង កើន ៥,០% និង ៦,៨% ធៀបនឹងអំឡុងពេលដូចគ្នាឆ្នាំមុន ។

នៅត្រីមាសទី៣ សេដ្ឋកិច្ចម៉ាឡេស៊ី កើន ៥,៨% ធៀបនឹងពេលដូចគ្នាឆ្នាំមុន ។ អនុវិស័យផលិត និងវិស័យសេវាកម្ម កើន ៧,១% និង ៦,៥% រីឯវិស័យកសិកម្ម កើន ៦,២% ។ នៅផ្នែកចំណាយ ការចំណាយលើទំនិញប្រើប្រាស់ចុងក្រោយ និងនាំចេញ កើន ៧,១% និង ១០,៥% ធៀបនឹងឆ្នាំមុន ។

នៅត្រីមាសទី៣ សេដ្ឋកិច្ចសិង្ហបុរី កើន ៧,១% ធៀបនឹងពេលដូចគ្នាឆ្នាំ២០០៥ ។ ផ្នែកផលិត កើនឡើង ១០,០% រីឯវិស័យសេវាកម្ម កើនឡើង ៦,៦% ។ កំណើនសមល្មមនៃផ្នែកផលិត បណ្តាលមកពីការធ្លាក់ចុះកំណើនក្នុងការផលិតជីវឱសថ គ្រឿងអេឡិចត្រូនិក និងវត្ថុគីមី ។

នៅត្រីមាសទី៣ ផសស ពិត នៅថៃ កើន ៤,៧% ធៀបនឹងពេលដូចគ្នាឆ្នាំ២០០៥ ។ វិស័យកសិកម្ម កើន ៥,២% គឺតិចជាងកំណើននៅត្រីមាសមុន ដោយសារការធ្លាក់ចុះផលដំណាំ និងការចិញ្ចឹមសត្វ ។ វិស័យមិនមែនកសិកម្ម កើន ៤,៧% ធៀបនឹងឆ្នាំមុន ប៉ុន្តែទាបជាងកំណើន ៤,៩% នៅត្រីមាសមុន ។ ការធ្លាក់ចុះកំណើនក្នុងវិស័យមិនមែនកសិកម្ម បណ្តាលមកពីការធ្លាក់ចុះនៃឧស្សាហកម្មវត្ថុធាតុដើម ទំនិញមូលធន និងទំនិញបច្ចេកវិទ្យាខ្ពស់ ។

អតិផរណាក្នុងពិភពលោក និងអត្រាប្តូរប្រាក់នៅទីផ្សារអន្តរជាតិ

នៅត្រីមាសទី៣ ២០០៦ ភាពធូរស្រាលក្នុងទីផ្សារប្រេងនៅពិភពលោក គឺជាកត្តារួមគ្នា ដែលជួយទប់ស្កាត់អតិផរណានៅប្រទេសសេដ្ឋកិច្ចធំៗបំផុតក្នុងពិភពលោក ។ ថ្លៃទំនិញប្រើប្រាស់នៅរយៈ១២ខែ កើន ៣,៣% នៅ US ០,៦% នៅជប៉ុន និង ២,១% នៅតំបន់អឺរ៉ូ ដោយធ្លាក់ចុះពី ៤,០% ០,៧% និង ២,៣% នៅត្រីមាសមុន ។ នៅបណ្តាប្រទេសអាស៊ាន អតិផរណាមានកំរិតថេរជាទូទៅ ។ នៅត្រីមាសទី៣ ម៉ាឡេស៊ី សិង្ហបុរី និងថៃ មានអតិផរណា ៣,៦% ០,៧% និង ៣,៦% ធៀបនឹង ៤,១% ១,២% និង ៦,០% នៅត្រីមាសមុន ។

ដុល្លារUS ឡើងថ្លៃទល់នឹងប្រាក់យ៉េនជប៉ុន ប៉ុន្តែបន្តធ្លាក់ថ្លៃទល់នឹងរូបិយវត្ថុចំបងៗ ។ ១ដុល្លារUS ប្តូរបាន ១១៦,៣យ៉េន រីឡើងថ្លៃ ៤,៦% ធៀបនឹងត្រីមាសមុន ។ នៅអំឡុងពេលដូចគ្នា វាប្តូរបាន ០,៧៨អឺរ៉ូ/ដុល្លារUS ដោយធ្លាក់ចុះពី ០,៨០អឺរ៉ូ/ដុល្លារUS នៅត្រីមាសមុន ។ ដុល្លារUS ក៏ធ្លាក់ថ្លៃដែរ ទល់នឹងប្រាក់វ៉ុនកូរ៉េ ប្រាក់យ៉ួនចិន និងដុល្លារសិង្ហបុរី ។

ថ្លៃផលិតផលនៅលើទីផ្សារពិភពលោក

នៅត្រីមាសទី៣ ថ្លៃអង្ករ ពោត ប្រេងឆា សណ្តែកសៀង និង ប្រេងឆៅ កើនឡើង រីឯថ្លៃសាំង និងម៉ាស៊ូត ធ្លាក់ចុះ ។ អង្ករថៃ 100% B លេខ២ នៅទីផ្សារបាងកក លក់ថ្លៃ ២៨៩,៥១ដុល្លារ/តោន ដោយឡើងថ្លៃពី ២៨៣,៨៦ដុល្លារ/តោន នៅត្រីមាសទី២ ។ ប្រេងឆា លក់ថ្លៃ ៤៤៦,៨៥ដុល្លារ/តោន ដោយឡើងថ្លៃពី ៣៩៧,៨៧ដុល្លារ/តោន រីឯពោត និងសណ្តែកសៀង លក់ថ្លៃ ១០៨,៦៧ដុល្លារ/តោន និង ២០៧,៣៨ដុល្លារ/តោន ។ នៅត្រីមាសទី៣ ថ្លៃប្រេងឆៅ កើន ៣,០% ធៀបនឹងត្រីមាសមុន ដល់ ៦៧,០០ដុល្លារ/ធុង ។ ថ្លៃសាំង និងម៉ាស៊ូត ធ្លាក់ចុះ ៥,៧% និង ០,៤% ធៀបនឹងត្រីមាសមុន ។ សាំង លក់ថ្លៃ ៥២,៧០សេន/លីត្រ និង ម៉ាស៊ូត លក់ថ្លៃ ៥៥,៦៦សេន/លីត្រ ។

រៀបរៀងដោយ ហ៊ីង វុត្ថា និង គីម វុនស៊ីណារិទ្ធិ

តារាង១. កំណើន ផសស ពិត នៃដៃគូពាណិជ្ជកម្មជ្រើសរើស ពីឆ្នាំ២០០១-២០០៦ (កំណើនជាភាគរយធៀបនឹងឆ្នាំមុន)

	2001	2002	2003	2004	2005 Q3	Q4	2006 Q1	Q2	Q3	2005
ប្រទេសអាស៊ានជ្រើសរើស										
កម្ពុជា	6.7	4.8	7	7.7	-	-	-	-	-	13.4
ឥណ្ឌូនេស៊ី	3.8	3.8	4.9	5.1	5.3	4.9	4.6	5.2	5.5	5.6
ម៉ាឡេស៊ី	0.5	5.6	5.4	7	5.3	5.2	5.5	5.9	5.8	5.2
សិង្ហបុរី	-2.3	2.6	1.4	8.5	7	7.7	10.7	8.0	7.1	5.7
ថៃ	1.9	6.1	6.9	6	5.3	4.7	6.0	4.9	4.7	4.5
វៀតណាម	6.0	6.7	7	7.5	-	-	-	-	-	8.4
ប្រទេសអាស៊ីជ្រើសរើស										
ចិន	7.5	8.1	9.9	9.5	9.4	9.9	10.9	11.3	10.4	9.6
ហុងកុង	0.5	5.0	3.2	8.3	8.2	7.6	8.2	5.2	6.8	6.5
កូរ៉េខាងត្បូង	3.0	6.1	3	4.7	4.4	5.2	6.1	5.3	4.8	4.7
តៃវ៉ាន់	-2.2	4.2	3.1	5.7	-	6.0	4.9	4.6	5.0	-
ប្រទេសឧស្សាហកម្មជ្រើសរើស										
អឺរ៉ូ-១២	1.4	0.7	0.5	1.8	1.5	1.8	2.0	2.4	2.6	1.5
ជប៉ុន	0.4	0.4	2.6	3.4	2.9	4.5	3.0	2.2	2.7	2.5
សហរដ្ឋអាមេរិក	1.2	2.4	3.1	4.4	4.1	1.1	5.6	2.6	2.2	3.0

Sources: Economist, countries' national statistics offices and central banks and ADB's Asia Regional Information Centre

តាមដានសេដ្ឋកិច្ច ~ ស្ថានភាពក្រៅប្រទេស

តារាង២. អត្រាអតិផរណានៃដៃគូពាណិជ្ជកម្មជ្រើសរើស ពីឆ្នាំ២០០១-២០០៦ (កំណើនជាភាគរយធៀបនឹងឆ្នាំមុន-មធ្យមភាគតាមការិយបរិច្ឆេទ)

	2001	2002	2003	2004	2005		2006			2005
					Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	
ប្រទេសអាស៊ានជ្រើសរើស										
កម្ពុជា	-0.6	3.2	1.2	4.0	4.6	6.6	6.1	4.5	4.9	5.8
ឥណ្ឌូនេស៊ី	11.5	13.2	8.3	8.3	12	17.3	25.1	23.4	22.9	10.5
ម៉ាឡេស៊ី	1.4	1.8	1.1	1.6	3.4	3.4	3.9	4.1	3.6	3.1
សិង្ហបុរី	1.0	-0.4	0.5	1.7	0.5	1.1	1.4	1.2	0.7	0.5
ថៃ	1.7	0.6	1.8	2.7	5.6	6.0	5.7	6.0	3.6	4.5
វៀតណាម	-0.4	3.8	3.2	8.3	7.5	10.0	10.3	-	-	8.2
ប្រទេសអាស៊ីជ្រើសរើស										
ចិន	0.9	-0.7	1.2	3.9	1.3	1.4	1.2	1.4	1.4	1.8
ហុងកុង	-1.3	-3.0	-2.6	-0.4	1.4	1.8	2.0	2.1	2.3	1.1
កូរ៉េខាងត្បូង	4.4	2.7	3.5	3.5	2.4	2.5	2.4	2.3	2.5	2.8
តៃវ៉ាន់	-0.01	-0.2	-0.3	1.6	3.0	2.5	1.4	1.5	-0.3	2.3
ប្រទេសឧស្សាហកម្មជ្រើសរើស										
អឺរ៉ូ-១២	2.6	2.2	2.1	2.2	2.3	2.4	2.3	2.3	2.1	2.2
ជប៉ុន	-0.6	-0.9	-0.3	Nil	-0.3	-0.5	0.4	0.7	0.6	-0.3
សហរដ្ឋអាមេរិក	2.8	1.6	2.3	2.7	3.8	3.7	3.7	4.0	3.3	3.4

Sources: International Monetary Fund, Economist and National Institute of Statistics

តារាង៣. អត្រាប្តូរប្រាក់ធៀបនឹងដុល្លារនៃរូបិយវត្ថុរបស់ដៃគូពាណិជ្ជកម្មជ្រើសរើស ពីឆ្នាំ២០០១-២០០៦ (មធ្យមភាគតាមការិយបរិច្ឆេទ)

	2001	2002	2003	2004	2005		2006			2005
					Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	
ប្រទេសអាស៊ានជ្រើសរើស										
កម្ពុជា (រៀល)	3,916.3	3,912.1	3,973	4,016.3	4,134.3	4,154.3	4,081.3	4,095.3	4145.3	4,092.5
ឥណ្ឌូនេស៊ី (រូពីយ៉ា)	10,261	9,311	8,577	8,938	9,994	9,999	9,175	9,115	-	9,705
ម៉ាឡេស៊ី (រីងហ្គីត)	3.80	3.80	3.80	3.80	3.77	3.78	3.73	3.65	3.67	3.79
សិង្ហបុរី (ដុល្លារសិង្ហបុរី)	1.79	1.79	1.74	1.69	1.68	1.69	1.63	1.59	1.58	1.66
ថៃ (បាត)	44.4	42.9	41.5	40.2	41.3	41.02	39.3	38.1	37.7	40.2
វៀតណាម (ដុង)	14,725	15,280	15,510	-	15,878	15,907	15,921	-	-	15,859
ប្រទេសអាស៊ីជ្រើសរើស										
ចិន (យ៉ន់)	8.28	8.28	8.28	8.28	8.14	8.08	8.05	8.01	7.97	8.19
ហុងកុង (ដុល្លារហុងកុង)	7.80	7.80	7.78	7.79	7.77	7.75	7.76	7.76	7.78	7.78
កូរ៉េខាងត្បូង (វ៉ុន)	1,291	1,251	1,192	1,145	1,029	1,036	976	949	955	1,024
តៃវ៉ាន់ (ដុល្លារតៃវ៉ាន់-NT$)	33.8	34.5	34.4	33.6	32.3	33.4	32.3	32.2	32.8	32.1
ប្រទេសឧស្សាហកម្មជ្រើសរើស										
អឺរ៉ូ-១២ (អឺរ៉ូ)	1.12	1.06	0.89	0.80	0.81	0.84	0.83	0.80	0.78	0.80
ជប៉ុន (យ៉េន)	121.5	125.4	115.9	108.2	111.2	117.2	116.9	114.5	116.3	110.2

Sources: International Monetary Fund, Economist and National Bank of Cambodia

តារាង៤. ថ្លៃផលិតផលជ្រើសរើសនៅលើទីផ្សារពិភពលោក ពីឆ្នាំ២០០១-២០០៦ (មធ្យមភាគតាមការិយបរិច្ឆេទ)

	2001	2002	2003	2004	2005		2006			2005
					Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	
ពោត (US No. 2) - US ($/តោន)	81.18	89.98	95.42	110.65	90.61	90.64	95.37	99.95	108.67	89.19
ប្រេងឆា- អឺរ៉ុបពាយព្យ ($/តោន)	259.13	353.91	402.03	427.47	376.41	391.52	395.75	397.87	446.85	381.32
អង្ករ (Thai 100%B) – បាងកក ($/តោន)	160.81	178.59	182.22	221.67	255.77	259.40	275.12	283.86	289.91	262.88
សណ្តែកសៀង (US No. 1) – US ($/តោន)	163.89	182.58	218.86	262.03	214.37	210.42	210.96	207.02	207.38	224.25
ប្រេងឆៅ-ឌូបៃ ($/ធុង)	22.8	23.9	26.8	33.5	57.27	52.99	57.89	65.03	67.00	50.14
សាំង – US Gulf coast (សេន/លីត្រ)	19.5	19.1	23	30.9	52.37	42.29	41.18	55.89	52.70	42.19
ម៉ាស៊ូត (ស្តាន់ដ័រតិច លេខ២) – US Gulf coast (សេន/លីត្រ)	18.72	17.85	21.63	29.48	50.02	49.90	47.72	55.89	55.66	44.35

Sources: Food and Agriculture Organisation and US Energy Information Administration.
Note: All prices have been converted from US$/ton to US$/tonne. 1 ton = 0.907 tonne.

តាមដានសេដ្ឋកិច្ច ~ ស្ថានភាពក្នុងប្រទេស

សកម្មភាពសេដ្ឋកិច្ចសំខាន់ៗ

នៅត្រីមាសទី៣ ឆ្នាំ២០០៦ គំរោងវិនិយោគឯកជនបានអនុម័ត ធ្លាក់ចុះយ៉ាងខ្លាំង នៅខណៈដែលវិស័យទេសចរណ៍ គំរោងសាងសង់បានអនុម័ត និងជញ្ជីងពាណិជ្ជកម្ម កើនឡើង ។

នៅត្រីមាសទី៣ ឆ្នាំ២០០៦ គំរោងវិនិយោគឯកជនបានអនុម័តនៅកម្ពុជា រួមទាំងគំរោងពង្រីកបន្ថែមផង បានធ្លាក់ចុះយ៉ាងខ្លាំងអស់ ៣៤% ធៀបនឹងត្រីមាសដូចគ្នា២០០៥ និងអស់ ៨៩% ធៀបនឹងត្រីមាសមុន មកត្រឹម ២៦៦,២លានដុល្លារ ។ ការធ្លាក់ចុះនេះ បណ្តាលជាសំខាន់មកពីការធ្លាក់ចុះ គំរោងអនុម័តក្នុងវិស័យកសិកម្ម និងវិស័យសេវាកម្មគិតជាទ្រព្យសកម្មជាប់លាប់ ។ គំរោងអនុម័តក្នុងវិស័យកសិកម្ម ធ្លាក់ចុះពី ២១៦,៩លានដុល្លារ នៅត្រីមាសមុន មកត្រឹមកំរិតសូន្យ នៅត្រីមាសទី៣ ។ គំរោងអនុម័តក្នុងវិស័យសេវាកម្ម ធ្លាក់ចុះអស់ ៩៥% មកត្រឹម ៩៤,៥លានដុល្លារ ធៀបនឹងត្រីមាសមុន ។ ការធ្លាក់ចុះនេះ បណ្តាលមកពីការថយចុះវិស័យសាងសង់អស់ ១០០% និងគំរោងអនុម័តក្នុងវិស័យសណ្ឋាគារនិងទេសចរណ៍ អស់ ៨៧% (មកត្រឹម ៣,៥លានដុល្លារ) ។ នៅខណៈនេះដែរ គំរោងវិនិយោគបានអនុម័តក្នុងវិស័យឧស្សាហកម្ម កើនមួយជាពីរ ដល់ ១៧១,៧លានដុល្លារ ។ កត្តាជំរុញនៃកំណើនគំរោងវិនិយោគអនុម័តក្នុងវិស័យឧស្សាហកម្ម គឺកំណើនមួយជាពីរនៃវិនិយោគគិតជាទ្រព្យសកម្មជាប់លាប់ក្នុងវិស័យកាត់ដេរ ដល់ ២៣,២លានដុល្លារ និងការវិនិយោគដ៏ធំក្នុងផលិតកម្មស៊ីម៉ង់ត៍ចំនួន ១៣២,០លានដុល្លារ ។ ទោះជាយ៉ាងនេះក្តី ដោយសារការអនុមតិក្នុងត្រីមាសទី៣នេះ នឹងមានគំរោងក្នុងវិស័យឧស្សាហកម្មចំនួន ១៤គំរោង ដែលអាចស្រូបយកកំលាំងពលកម្ម ២២.៥៨៨នាក់ និងគំរោងក្នុងវិស័យសេវាកម្ម ៦គំរោង ដែលត្រូវការកំលាំងពលកម្ម ១.០៥៩នាក់ ។

ការអនុមតិគំរោងសាងសង់នៅភ្នំពេញ បន្តកើនឡើងនៅត្រីមាសទី៣ ឆ្នាំ២០០៦ ។ ការអនុមតិសរុប មានតំលៃ ៩៥,៥លានដុល្លារ រឺកើន ២៥% ធៀបនឹងត្រីមាសដូចគ្នាឆ្នាំមុន និង ១៦% ធៀបនឹងត្រីមាសមុន ។ កំនើននេះ បណ្តាលមកពីកំណើននៃការអនុមតិសំណង់ភូមិគ្រឹះ និងផ្ទះ (៣៣%) និងសំណង់ផ្ទះល្វែង (៣០%) ។ ធៀបនឹងត្រីមាសដូចគ្នា ២០០៥ សំណង់ផ្ទះល្វែង និងសំណង់ផ្សេងៗទៀត កើន ៦២% និង ៣០% រីឯសំណង់ភូមិគ្រឹះ និងផ្ទះ ធ្លាក់ចុះ ៦០% ។

នៅត្រីមាសទី៣ ឆ្នាំ២០០៦ ជញ្ជីងពាណិជ្ជកម្ម មានអតិរេក ២៣,២លានដុល្លារ ធៀបនឹងឱនភាព ១២២,៤លានដុល្លារ នៅត្រីមាសមុន ។ អតិរេកមានកំរិត ៧៦% តិចជាងត្រីមាសដូចគ្នាឆ្នាំមុន ប៉ុន្តែការនាំចេញរបស់កម្ពុជា កើនឡើង ។ ទោះបីជាការនាំចូលសរុបកើនឡើងក្តី វាមានកំរិតតែ ៩៧% នៃការនាំចេញសរុបប៉ុណ្ណោះ គឺបានន័យថា ការនាំចេញមានគ្រប់គ្រាន់សំរាប់ទូទាត់ការនាំចូលក្នុងត្រីមាសនេះ ។ ការនាំចេញសរុបមានចំនួន ៨០៧,៥លានដុល្លារ រឺកើន ១០% ធៀបនឹងត្រីមាសដូចគ្នាឆ្នាំមុន និង ២៤% ធៀបនឹងត្រីមាសមុន ។ ការនាំចេញខាងវិស័យកាត់ដេរ កើន ២៤% ដល់ ៧៨២,០លានដុល្លារ ក្នុងនេះមាន ៦៧% បាននាំចេញទៅ US (កើន ១៩%) និង ២៤% ទៅតំបន់អឺរ៉ូ (កើន ៣២%) ។ ការនាំចេញសំលៀកបំពាក់ មាន ៧៥៨,៥លានដុល្លារ រឺកើន ២៧% ធៀបនឹងត្រីមាសមុន ។ ការនាំចេញស្បែកជើង និងផលិតផលវាយនភ័ណ្ឌផ្សេងទៀត មាន ១៨,៩លានដុល្លារ (កើន ៥៩%) និង ៤,៥លានដុល្លារ (កើន ៥០%) ។ កិច្ចព្រមព្រៀងពាណិជ្ជកម្ម ដែលកំណត់ការនាំចូលផលិតផលវាយនភ័ណ្ឌចិនទៅ US បានផ្តល់នូវការគាំពារបណ្តោះអាសន្នដល់ការនាំចេញផលិតផលកាត់ដេរកម្ពុជា ដែលបន្តមានកំណើនរហូតដល់កិច្ចព្រមព្រៀងនេះបញ្ចប់នៅខែធ្នូ ឆ្នាំ២០០៨ ។ ដូច្នេះ កំណើននៃការនាំចេញខាងវិស័យកាត់ដេរ បង្ហាញពីអនាគតល្អក្នុងរយៈពេលខ្លី របស់វិស័យឧស្សាហកម្មកាត់ដេរកម្ពុជា ប៉ុន្តែអនាគតក្នុងនៅរយៈពេលវែង នៅតែមិនទាន់ច្បាស់លាស់ ។ ការនាំចេញខាងវិស័យកសិកម្ម កើនឡើង ២៦% ដល់ ២៥,៥លានដុល្លារ នៅត្រីមាសទី៣ ឆ្នាំ២០០៦ ។ ធៀបនឹងត្រីមាសមុន ការនាំចេញកៅស៊ូ កើន ៣៩% និងការនាំចេញត្រី កើន ៣៨% រីឯការនាំចេញឈើ និងការនាំចេញផ្សេងទៀត កើន ៨,៧% និង ១០% ។

នៅត្រីមាសទី៣ ឆ្នាំ២០០៦ ការនាំចូលរបស់កម្ពុជា បន្តកើនឡើង ប៉ុន្តែក្នុងកំរិតតិចត្រឹម ១,២% ធៀបនឹងត្រីមាសមុន ដល់ ៧៨៤,៣លានដុល្លារ ។ ធៀបនឹងត្រីមាសដូចគ្នា ២០០៥ ការនាំចូលសរុប កើន ២៤% ។ សាំង និងសំភារៈសំណង់ កើន ៥,៦% ដល់ ១៣,១លានដុល្លារ និង ៨,៧% ដល់ ៤២,៥លានដុល្លារ រីឯការនាំចូលម៉ាស៊ូត ធ្លាក់ចុះ ៦,៥% មកត្រឹម ៣០,១លានដុល្លារ ។ ទំហំការនាំចូលសាំងសរុប មាន ៤១.៩០០តោន រឺកើន ៥,៣% រីឯការនាំចូលម៉ាស៊ូត មាន ១២០.៧០០តោន រឺកើន ៤,៨% ។

នៅត្រីមាសទី៣ ឆ្នាំ២០០៦ ភ្ញៀវបរទេសមកដល់សរុប កើនបន្តិចត្រឹម ៣,៥% ដល់ ៣៧០.៦២០នាក់ ។ ចំនួននេះ រំពឹងថានឹងកើនថែមទៀតនៅខែក្រោយៗ ដោយសារការរៀបចំតាំងពិព័រណ៍វប្បធម៌កូរ៉េ-កម្ពុជា ក្នុងខេត្តសៀមរាប នៅរវាងខែវិច្ឆិកា ២០០៦ និងខែមករា ២០០៧ ។ ភ្ញៀវបរទេស មកសំរាកលំហែ មានចំនួន ៣២២.៣៨០នាក់ រឺកើន ១០% ធៀបនឹងត្រីមាសមុន និងស្មើ ៨៧% នៃចំនួនភ្ញៀវបរទេសសរុបមកដល់កម្ពុជា ។ ក្នុងចំណោមនេះ ភ្ញៀវមកតាមផ្លូវអាកាស កើន ៩,៧% ដល់ ២២៤.២០២នាក់ ដោយអាកាសយានដ្ឋានភ្នំពេញ ទទួលបាន ១០១.៥៧៥នាក់ និងសៀមរាប ទទួលបាន ១២២.៦២៧នាក់ ។ ភ្ញៀវមកតាមផ្លូវគោកនិង ផ្លូវទឹក កើន ៤,៧% ដល់ ១៤៦.៤១៨នាក់ ដែលក្នុងនេះ ភ្ញៀវតាមផ្លូវគោក មាន ១៣៧.៤១១នាក់ និងតាមផ្លូវទឹក មាន ៩.០០៧នាក់ ។ នៅត្រីមាស ទី៣ ភ្ញៀវបរទេសសរុបមកដល់ខេត្តសៀមរាប មាន ១៨៦.៧៤០នាក់ និងមកដល់ភ្នំពេញនិងទីកន្លែងផ្សេងទៀត មាន ១៨៣.៨៨០នាក់ ។ ភ្ញៀវកូរ៉េ មានច្រើនជាងគេ ដល់ ៥៣.៦៨៦នាក់ រឺ ១៤,៥% នៃភ្ញៀវបរទេសសរុប ហើយបន្ទាប់មកគឺជប៉ុន ដែលមាន ៤០.០៧៩នាក់ រឺ ១១% ។

ហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈ

ឱនភាពថវិការបស់រដ្ឋាភិបាល មាន ១៩១,៩ពាន់លានរៀល នៅត្រីមាសទី៣ ឆ្នាំ២០០៦ ។ ឱនភាពនេះ ធ្លាក់ចុះ ៣២% ធៀបនឹងត្រីមាសទី២ ។ ការប្រមូលចំណូលថវិកា កើនឡើង រីឯចំណាយថវិកាធ្លាក់ចុះ ។ ចំណូលមូលធនកើនមួយជាបួន ធៀបនឹងត្រីមាសមុន ដល់ ១៥,៤ពាន់លានរៀល ដោយសារចំណូលពីឯកជនភាវូបនីយកម្ម រីឯចំណូលចរន្ត មាន ៧១៦,៨ពាន់លានរៀល រឺធ្លាក់ចុះ ១,៤% ។ ចំណូលមិនមែនពន្ធ ធ្លាក់ចុះ ១០% ធៀបនឹងត្រីមាសមុន មកត្រឹម ១៥១,០ពាន់លានរៀល ។ កត្តាជំរុញឱ្យមានការធ្លាក់ចុះចំណូល

តាមដានសេដ្ឋកិច្ច ~ ស្ថានភាពក្នុងប្រទេស

មិនមែនពន្ធ គឺការធ្លាក់ចុះយ៉ាងខ្លាំងនៃចំណូលពីការធ្វើអាជីវកម្មព្រៃឈើអស់ ៥៧% មកត្រឹម ០,៣ពាន់លានរៀល និងចំណូលខាងប្រៃសណីយ៍និងទូរគមនាគមន៍ អស់ ៦១% មកត្រឹម ១១,៧ពាន់លានរៀល ហើយនិងការធ្លាក់ចុះតិចតួចនៃចំណូលកូតានិងអាជ្ញាប័ណ្ណនាំចេញអស់ ២,៦% មកត្រឹម ៣០,២ពាន់លានរៀល និងចំណូលខាងទេសចរណ៍អស់ ៨,៨% មកត្រឹម ១២,៤ពាន់លានរៀល ។ នៅខណៈនេះដែរ ចំណូលពន្ធ កើន ១,៣% ដល់ ៥៦៥,៨ពាន់លានរៀល រឺ ៧៧% នៃការប្រមូលចំណូលសរុប ។ ការប្រមូលចំណូលពីអាករលើតំលៃបន្ថែម (VAT) ពន្ធគយ និងអាករពិសេស កើនឡើងបន្តិចត្រឹម ៩,៦% (២១៦,៣ពាន់លានរៀល) ៣,៦% (១៩៧,២ពាន់លានរៀល) និង ០,៣% (១០៣,៣ពាន់លានរៀល) ។

នៅត្រីមាសទី៣ ឆ្នាំ២០០៦ ចំណាយថវិកា ធ្លាក់ចុះ ៨,៧% ធៀបនឹងត្រីមាសទី២ មកត្រឹម ៩២៤,០ពាន់លានរៀល ។ ចំណាយចរន្តដែលមានចំនួន ៦០៦,៩ពាន់លានរៀល រឺ ៦៦% នៃចំណាយសរុប ធ្លាក់ចុះ ៣,០% ហើយចំណាយមូលធន ធ្លាក់ចុះ ១៨% មកត្រឹម ៣១៧,២ពាន់លានរៀល ។ ចំណាយលើការអប់រំនិងសុខាភិបាល ធ្លាក់ចុះ ២៦% មកត្រឹម ១៥៥,៣ពាន់លានរៀល និងចំណាយលើសេវាកម្មសង្គមនិងរដ្ឋបាលផ្សេងៗ ចុះអស់ ១,៦% មកត្រឹម ៣០១,៥ពាន់លានរៀល រីឯចំណាយលើសន្តិសុខនិងការពារជាតិ កើន ៣៣% ដល់ ១៥៥,៣ពាន់លានរៀល ។ ចំណាយមូលធន ក៏ធ្លាក់ចុះ ១៨% ធៀបនឹងត្រីមាសមុន មកត្រឹម ៣០៧,២ពាន់លានរៀល ។ មូលនិធិសំរាប់ចំណាយមូលធន មាន ៧៤% បានមកពីជំនួយខាងក្រៅ និង ២៦% បានមកពីហិរញ្ញប្បទានក្នុងស្រុក ។

អតិផរណា និងអត្រាប្តូរប្រាក់

នៅត្រីមាសទី៣ ឆ្នាំ២០០៦ ថ្លៃទំនិញប្រើប្រាស់នៅភ្នំពេញ កើន ៣,១% ធៀបនឹងត្រីមាសទី២ ។ ថ្លៃអាហារ និងថ្លៃដឹកជញ្ជូននិងទូរគមនាគមន៍ កើន ៤,៦% និង ២,៥% ធៀបនឹងត្រីមាសមុន ។ ធៀបនឹងត្រីមាសដូចគ្នា ឆ្នាំ២០០៥ ថ្លៃទំនិញទូទៅ កើន ៤,៩% រីឯថ្លៃអាហារ និងថ្លៃដឹកជញ្ជូននិងទូរគមនាគមន៍ កើន ៥,៨% និង ១០% ។ ទោះជាយ៉ាងនេះក្តី កំណើនប្រចាំឆ្នាំនៃថ្លៃអាហារ និងថ្លៃដឹកជញ្ជូននិងទូរគមនាគមន៍ ក្នុងរយៈមួយឆ្នាំដល់ត្រីមាសទី៣ ២០០៦ វាតិចជាងកំណើនក្នុងរយៈ១២ខែ ដល់ត្រីមាសទី៣ ២០០៥ ។

នៅត្រីមាសទី៣ ប្រាក់រៀល ប្តូរបាន ៤.១៤៥,៣រៀល/ដុល្លារUS រឺធ្លាក់ថ្លៃ ០,៩% ធៀបនឹងត្រីមាសទី២ និង ០,៣% ធៀបនឹងត្រីមាសដូចគ្នាឆ្នាំ មុន ។ ប្រាក់រៀល ក៏ធ្លាក់ថ្លៃ ២,១% ទល់នឹងប្រាក់បាតថៃ មកត្រឹម ១១០,៣រៀល/បាត ។ ទោះជាយ៉ាងនេះក្តី នៅត្រីមាសទី៣ ឆ្នាំ ២០០៦ ប្រាក់រៀល ឡើងថ្លៃបន្តិចបាន ០,៤% ទល់នឹងប្រាក់ដុងវៀតណាម ដោយប្តូរបាន ២៤,៩រៀល/១០០ដុង ។ ការធ្លាក់ថ្លៃប្រាក់រៀលនេះ ផ្តល់ផលចំណេញដល់ប្រជាជនជាច្រើននៅក្នុងទីក្រុងដែលមានកាន់រូបិយវត្ថុបរទេស (ឧ. ប្រាក់ដុល្លារUS) រីឯប្រជាជនរស់នៅជនបទ ដែលនិយមកាន់រូបិយវត្ថុក្នុងស្រុក គឺមិនសូវបានផលចំណេញទេ ។

ការវិវត្តន៍រូបិយវត្ថុ

យោងតាមអង្កេតលើរូបិយវត្ថុកម្ពុជា រូបិយវត្ថុទូទៅ (M2) នៅត្រីមាសទី៣ ២០០៦ កើន ៦,៩% ដល់ ៦.៤៦១,០ពាន់លានរៀល ។ រូបិយវត្ថុក្នុងចរាចរ កើន ៣,៦% ដល់ ១.៥១២,៤ពាន់លានរៀល ។ បញ្ញើជាប្រាក់រៀល ធ្លាក់ចុះ ១៣% ធៀបនឹងត្រីមាសមុន មកត្រឹម ១៤៤,០ពាន់លានរៀល រីឯបញ្ញើជារូបិយវត្ថុបរទេស កើន ៨,៧% ។ ទ្រព្យសកម្មក្នុងស្រុកសុទ្ធ (Net Domestic Assets: NDA) កើន ១១% ដល់ ៤៩៧,២ពាន់លានរៀល ក្នុងនេះឥណទានក្នុងស្រុក កើន ១១% ដល់ ២.៣៩៨,៦ពាន់លានរៀល ហើយប្រាក់បញ្ញើ និងធនបំរុងដទៃទៀត កើន ៣,៣% ដល់ ២.៨៩៥,៨ពាន់លានរៀល ។ ក្នុងចំណោមសមាសភាគនៃឥណទានក្នុងស្រុក ឥណទានក្នុងវិស័យឯកជន កើន ៩,៨% ដល់ ៣.២៩០,២ពាន់លានរៀល រីឯឥណទានរដ្ឋាភិបាលសុទ្ធ ធ្លាក់ចុះ ៧,៣% ដល់ ៨៩១,៦ពាន់លានរៀល ។ ប្រាក់បញ្ញើរបស់រដ្ឋាភិបាល កើន ៥,២% ដល់ ១.១៦២,១ពាន់លានរៀល នៅត្រីមាសទី៣ ។ ទ្រព្យសកម្មបរទេសសុទ្ធ (Net Foreign Assets: NFA) កើន ៤,១% ធៀបនឹងត្រីមាសមុន ដល់ ៦.៩៥៨,៣ពាន់លានរៀល ។ កំណើននៃទ្រព្យ សកម្មបរទេសសុទ្ធ និងទ្រព្យសកម្មក្នុងស្រុកសុទ្ធ ធ្វើអោយការផ្គត់ផ្គង់រូបិយវត្ថុ និងរូបិយវត្ថុក្នុងចរាចរ រីកធំឡើង ។ កំណើនទាំងនេះ ជាធម្មតា ត្រូវកាត់កងមកវិញដោយកំណើននៃប្រាក់បញ្ញើរបស់រដ្ឋាភិបាល ដែលយក រូបិយវត្ថុចេញពីចរាចរ ហើយនេះជាការឆ្លើយតបដោយចេតនាខាងគោលនយោបាយដើម្បីធានាស្ថិរភាពថ្លៃ ។

ស្ថានភាពក្រីក្រ និងប្រាក់ចំណូលប្រចាំថ្ងៃពិតរបស់ពលករងាយរងគ្រោះ

យោងតាមអង្កេតរបស់ CDRI-វិបសអ លើពលករងាយរងគ្រោះនៅខែវិច្ឆិកា ឆ្នាំ២០០៦ ប្រាក់ចំណូលប្រចាំថ្ងៃពិតរបស់អ្នកលីសែង អ្នករត់តុ អ្នកស៊ីឈ្នួលធ្វើស្រែ និងកម្មករកាត់ដេរ កើនឡើង រីឯប្រាក់ចំណូលរបស់អ្នកធាក់ស៊ីក្លូ អ្នកលក់បន្លែតូចតាច អ្នករើសអេតចាយ អ្នករត់ម៉ូតូឌុប កម្មករសំណង់មានជំនាញ និងគ្មានជំនាញ បានធ្លាក់ចុះធៀបនឹងអំឡុងពេល ដូចគ្នា ឆ្នាំ២០០៥ ។

ដូចបានបង្ហាញក្នុងតារាង៨ នៅខែវិច្ឆិកា ឆ្នាំ២០០៦ ប្រាក់ចំណូលប្រចាំថ្ងៃរបស់អ្នករត់ម៉ូតូឌុប ធ្លាក់ចុះ ១៣% ធៀបនឹងអំឡុងពេលដូចគ្នាឆ្នាំ២០០៥ មកត្រឹម ៨៣៨៦រៀល ។ កំណើននៃចំនួនយានទុកទុក និងម៉ូតូឌុប គឺជាមូលហេតុចំបងដែលនាំអោយប្រាក់ចំណូលធ្លាក់ចុះ ។ អ្នករត់ម៉ូតូឌុប ប្រហែល ៩០% ជាអ្នកមកពីខេត្ត ដូចជា ព្រៃវែង ស្វាយរៀង តាកែវ កំពង់ចាម និងកណ្តាល ។ ក្នុងចំនួននេះ ៧០% មកភ្នំពេញតែម្នាក់ឯង រីឯ ៣០% ទៀត មកជាមួយក្រុមគ្រួសារ ។ អ្នករត់ម៉ូតូឌុបភាគច្រើន ទទួលទានអាហារនៅតាមតូបលក់បាយនៅជុំវិញ/ក្នុងផ្សារ ហើយចំណាយពី ២៥០០រៀល ទៅ ៥០០០រៀល ក្នុងមួយថ្ងៃ លើម្ហូបអាហារ ។

នៅខែវិច្ឆិកា ឆ្នាំ២០០៦ ប្រាក់ចំណូលរបស់អ្នកលក់បន្លែតូចតាច ធ្លាក់ចុះ ២៧% ពីកំរិត ៨៣៨៥រៀល នៅខែវិច្ឆិកា ២០០៥ មកត្រឹម ៦១២៥រៀល ។ ការធ្លាក់ចុះប្រាក់ចំណូលនេះ បណ្តាលមកពីកំណើនចំនួនអ្នកលក់បន្លែតូចតាច ។ ជាលទ្ធផល អ្នកលក់តូចតាច ៦៣% គ្មានកន្លែងលក់ ។ អ្នកលក់បន្លែតូចតាចភាគច្រើន (៩៧%) ជាស្ត្រី ក្នុងនេះមាន ៤៥%

តាមដានសេដ្ឋកិច្ច ~ ស្ថានភាពក្នុងប្រទេស

រៀបការហើយ ៣៣% នៅលីវ និង ២២% ជាស្ត្រីមេម៉ាយ ។ អ្នកលក់បន្លែតូចតាច ៦០% ជាអ្នកចំណាកស្រុកមកពីខេត្ត ដូចជាខេត្តកណ្ដាល កំពង់ស្ពឺ ស្វាយរៀង ព្រៃវែង និងតាកែវ ។ ក្នុងចំណោមអ្នកមកពីខេត្ត មាន ៥៤% ជួលផ្ទះគេស្នាក់នៅ ២៥% ស្នាក់នៅជាមួយបងប្អូន និង ២១% ត្រលប់ទៅផ្ទះវិញ ។

ប្រាក់ចំណូលរបស់អ្នករើសអេតចាយ នៅខែវិច្ឆិកា ឆ្នាំ២០០៦ ធ្លាក់ចុះ ១៩% ធៀបនឹងពេលដូចគ្នាឆ្នាំមុន មកត្រឹម ៣៩០៣រៀល ដែលជាចំណូលទាបបំផុតចាប់តាំងពីឆ្នាំ២០០៤ ។ ការធ្លាក់ចុះថ្លៃអេតចាយ និងកំណើនចំនួនអ្នករើសអេតចាយ គឺជាមូលហេតុចំបងនាំអោយចំណូលធ្លាក់ចុះ ។ អ្នករើសអេតចាយ ចំណាយប្រហែល ២១០០រៀល ក្នុងមួយថ្ងៃលើម្ហូបអាហារ ។

នៅខែវិច្ឆិកា ឆ្នាំ២០០៦ ប្រាក់ចំណូលប្រចាំថ្ងៃពិតរបស់កម្មករសំណង់មានជំនាញ និងគ្មានជំនាញ ធ្លាក់ចុះ ៩% និង ២១% ធៀបនឹងអំឡុងពេល ដូចគ្នាឆ្នាំ២០០៥ ។ ការធ្លាក់ចុះនេះបណ្ដាលជាសំខាន់ពីកំណើនចំនួនកម្មករ សំណង់មានជំនាញ និងគ្មានជំនាញ ។ ដោយភាគច្រើននៃកម្មករសំណង់មានជំនាញ (៩៥%) និងគ្មានជំនាញ (៩៧%) ជាអ្នករកចំណូលសំខាន់ប្រចាំគ្រួសារ ដូចនេះប្រាក់ចំណូលរបស់ពួកគេ មិនគ្រប់គ្រាន់សំរាប់ផ្គត់ផ្គង់គ្រួសារទាំងមូលឡើយ ។

ប្រាក់ចំណូលប្រចាំថ្ងៃជាមធ្យមរបស់កម្មករកាត់ដេរ កើន ៣% ធៀបនឹងអំឡុងពេលដូចគ្នាឆ្នាំ២០០៥ ដល់ ៩២៦៤រៀល ។ កម្មករកាត់ដេរ ៦១% រាយការណ៍ថា ប្រាក់ចំណូលរបស់ពួកគេ ប្រែប្រួលទៅតាមការងារថែមម៉ោង និងអវត្តមានមិនបានទៅធ្វើការ ។ តាមធម្មតា ពួកគេផ្ញើប្រាក់មួយចំនួនត្រលប់ទៅផ្ទះ ដើម្បីផ្គត់ផ្គត់គ្រួសារ ហើយសន្សំទុកបន្តិចបន្តួចប៉ុណ្ណោះសំរាប់អនាគតរបស់ខ្លួន ។

ប្រាក់ចំណូលប្រចាំថ្ងៃរបស់អ្នកស៊ីឈ្នួលធ្វើស្រែ កើន ១០% ធៀបនឹងអំឡុងពេលដូចគ្នាឆ្នាំមុន ដល់ ៤៦៥៣រៀល ។ ការងារអាចរកបាននៅទីក្រុង ដូចជា កម្មករកាត់ដេរ និងកម្មករសំណង់ បានលើកទឹកចិត្តដល់កម្មករនៅជនបទ ជាពិសេសយុវជន អោយធ្វើចំណាកស្រុកមកធ្វើការនៅទីក្រុង ។ ការធ្វើចំណាកស្រុកនេះ បាននាំអោយចំនួនអ្នកស៊ីឈ្នួលធ្វើស្រែថយចុះ ដូច្នេះហើយ ប្រាក់ចំណូលក៏កើនឡើង ។ អ្នកស៊ីឈ្នួលធ្វើស្រែ ៧២% មានដីកសិកម្មតិចជាង១ហិកតា ហើយ ២៨% គ្មានដីទាល់តែសោះ ។ លើសពីនេះ អ្នកស៊ីឈ្នួលធ្វើស្រែ ៤៣% ជំពាក់បំណុលគេ ។ អ្នកខ្លះ បានខ្ចីប្រាក់ពីអ្នកចងការប្រាក់ ដែលកាន់កាប់ដីស្រែធំៗ ហើយសងវិញជាការលក់កំលាំងពលកម្ម រីឯអ្នកខ្លះទៀត ខ្ចីប្រាក់ពីអ្នកចងការប្រាក់ក្នុងអត្រាការប្រាក់ខ្ពស់ ហើយអ្នកផ្សេងទៀត ខ្ចីប្រាក់ពីអង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាល ។

Cambodia Development Review—2007 Subscription Rates

Domestic Subscription (Individual)

☐ English edition ($14) ☐ Khmer edition (5,000 riels) Payment by ☐ cash or ☐ local cheque (please add $2 to cover bank charges for processing local cheques). Total payment enclosed..........

Domestic Subscription (Discount Price for Bulk Orders—Five Copies)

☐ English edition ($60 for five copies) ☐ Khmer edition (20,000 riels for five copies) Payment by ☐ cash or ☐ local cheque (please add $2 to cover bank charges). Total payment enclosed..........

International Subscription (Individual)

☐ Thailand, Laos, Vietnam ☐ English edition ($25)* ☐ Khmer edition ($15)*
☐ Asia and Europe ☐ English edition ($30)* ☐ Khmer edition ($20)*
☐ Americas and Africa ☐ English edition ($35)* ☐ Khmer edition ($25)*

* Subscription includes postage. Payment by ☐ cash (in Phnom Penh) or ☐ cheque (please add $25 to cover bank charges for processing US dollar cheques). At present CDRI can accept payment from overseas only by US-dollar denominated cheque or bankers draft. Total payment enclosed ....

Title: ☐Mr ☐Ms ☐Dr ☐Other ....
First name: .... Last name: .... Position: ....
Organisation / Company: ....
Address (CCC Box if applicable): ....
City / Province: .... Country: ....
Telephone: .... Fax: ....
e-mail: .... ☐ Tick to receive regular information about CDRI publications via e-mail

To subscribe simply fill in this form and return it to CDRI with your payment. Please make cheques payable to the Cambodia Development Resource Institute. Do not send cash through the post.
Please inform the Publications Section at CDRI if your contact details change.

តារាង១. គំរោងវិនិយោគឯកជនបានអនុម័ត ឆ្នាំ១៩៩៨-២០០៦

	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005		2006		
								Q3	Q4	Q1	Q2	Q3
						ទ្រព្យសកម្មជាប់លាប់ (លានដុល្លារ)						
កសិកម្ម	51.6	63.9	9.8	0.4	40.3	3.7	12.3	10.4	9.1	126.5	216.9	0.0
ឧស្សាហកម្ម	650.5	162.6	109.4	105.2	67.7	137.2	189.2	349.7	82.0	40.1	76.9	171.7
កាត់ដេរ	*126.5*	*67.7*	*81.5*	*26.5*	*27.2*	*68.1*	*133.9*	*56.5*	*27.3*	*30.5*	*9.6*	*23.2*
សេវាកម្ម	154.7	222.6	150.1	118.4	145.3	168.4	92.0	44.1	28.1	60.7	2,043.2	94.5
សណ្ឋាគារ និងទេសចរណ៍	*112.0*	*171.8*	*79.8*	*73.8*	*47.1*	*124.1*	*55.9*	*33.6*	*22.6*	*0.0*	*26.2*	*3.5*
សរុប	856.8	449.1	269.2	224.0	253.3	309.3	293.5	404.2	119.2	227.3	2,337.0	266.2
						បំរែបំរួលជាភាគរយធៀបនឹងត្រីមាសមុន						
សរុប	-	-	-	-	-	-	-	320.6	-70.5	90.7	928.1	-88.6
						បំរែបំរួលជាភាគរយធៀបនឹងឆ្នាំមុន						
សរុប	15.0	-47.6	-40.0	-19.5	10.5	31.1	-12.4	392.9	628.1	-52.2	2331.2	-34.1

Including expansion project approvals. Up to June 2006. Source: Cambodian Investment Board

តារាង២. តំលៃគំរោងសំណង់នៅភ្នំពេញបានអនុម័ត ឆ្នាំ១៩៩៨-២០០៦

	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005		2006		
								Q3	Q4	Q1	Q2	Q3
						លានដុល្លារ						
ភូមិគ្រឹះ, ផ្ទះ	21.2	20.0	16.4	15.9	23.4	20.0	30.3	19.2	5.4	10.1	5.7	7.6
ផ្ទះល្វែង	227.3	290.5	174.8	167.8	179.9	91.6	167.6	41.3	45.1	39.9	51.8	67.1
ផ្សេងៗ	27.0	16.4	14.2	12.6	16.6	87.3	65.6	16.0	21.3	17.4	24.7	20.8
សរុប	275.4	326.8	205.4	196.2	219.8	198.9	263.4	76.5	71.8	67.4	82.2	95.5
						បំរែបំរួលជាភាគរយធៀបនឹងត្រីមាសមុន						
សរុប	-	-	-	-	-	-	-	-26.7	-6.1	-6.2	22.2	16.1
						បំរែបំរួលជាភាគរយធៀបនឹងឆ្នាំមុន						
សរុប	6.9	18.7	-37.2	-4.5	12.0	-9.5	32.5	-1.8	12.0	-36.5	-21.2	24.8

Source: Department of Cadastre and Geography of Phnom Penh municipality

តារាង៣. ការនាំចេញ និងនាំចូល ឆ្នាំ១៩៩៨-២០០៦

	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005		2006		
								Q3	Q4	Q1	Q2	Q3
						លានដុល្លារ						
ការនាំចេញសរុប	784.4	941.1	1056.2	1268.2	1453.2	1708.1	2108.1	730.0	644.8	603.2	652.5	807.5
រួមមាន: សំលៀកបំពាក់	378.0	554.0	962.1	1202.2	1355.8	1628.4	2027.0	709.8	601.0	568.5	632.4	782.0
- ទៅសហរដ្ឋអាមេរិក	74.1	486.0	714.1	840.9	943.4	1099.8	1270.9	*489.5*	*408.1*	*402.5*	*438.6*	*522.8*
- ទៅសហភាពអឺរ៉ុប	-	-	228.1	323.3	356.3	414.7	590.8	*162.5*	*145.3*	*110.6*	*142.2*	*188.1*
- ប្រទេសផ្សេងទៀត	82.0	68.0	19.9	38.0	56.1	113.8	165.3	*57.8*	*47.5*	*55.3*	*51.6*	*71.0*
កសិកម្ម	-	-	94.2	66.0	97.3	79.7	81.2	20.2	43.8	34.7	20.2	25.5
- កៅស៊ូ	-	-	29.6	25.9	29.7	35.1	38.3	*9.8*	13.4	7.8	9.8	13.6
- ឈើ	-	-	32.9	22.3	16.0	10.2	11.1	*2.1*	2.0	2.1	2.3	2.5
- ត្រី	-	-	5.4	6.0	4.3	2.8	10.6	*0.8*	6.6	1.9	1.0	1.6
- ផ្សេងៗ	-	-	26.2	11.8	47.4	31.6	21.3	*7.5*	21.9	22.9	7.0	7.7
ការនាំចូលសរុប	1112.2	1237.4	1417.7	1501.4	1707.8*	1824.9	2149.0	632.3	691.1	690.7	774.9	784.3
រួមមាន: - សាំង	-	-	-	-	25.9	33.2	30.2	9.9	10.7	10.9	12.4	13.1
- ម៉ាស៊ូត	-	-	-	-	100.8	109.6	109.4	24.6	21.1	32.5	32.2	30.1
- សំភារៈសំណង់	-	-	-	-	12.9	80.8	95.3	38.7	26.2	37.0	39.1	42.5
- ផ្សេងៗ	-	-	-	-	1568.2	1601.3	1914.0	559.1	633.1	610.3	691.2	698.5
ជញ្ជីងពាណិជ្ជកម្ម	-327.8	-296.3	-361.5	-233.2	-254.6	-116.8	-40.9	97.7	-46.3	-87.5	-122.4	23.2
						បំរែបំរួលជាភាគរយធៀបនឹងត្រីមាសមុន						
ការនាំចេញសំលៀកបំពាក់សរុប	-	-	-	-	-	-	-	42.6	-15.3	-5.4	11.2	23.7
ការនាំចេញសរុប	-	-	-	-	-	-	-	41.7	-11.7	-6.4	8.2	23.7
ការនាំចូលសរុប	-	-	-	-	-	-	-	-5.1	9.3	-0.03	12.2	1.2
						បំរែបំរួលជាភាគរយធៀបនឹងឆ្នាំមុន						
ការនាំចេញសំលៀកបំពាក់សរុប	66.4	47.0	74.0	24.9	12.8	20.1	24.5	10.3	15.5	27.8	27.1	10.2
ការនាំចេញសរុប	59.0	20.0	12.2	20.1	14.6	17.5	23.4	9.2	18.3	30.3	26.7	10.6
ការនាំចូលសរុប	1.6	11.3	14.6	5.9	13.7	6.9	17.8	20.5	26.1	32.6	15.6	24.3

Import data include tax-exempt imports. Sources: Department of Trade Preferences Systems, MOC and Customs and Excise Department, MEF.

តារាង៤. ចំនួនភ្ញៀវបរទេសមកដល់ប្រទេសកម្ពុជា ឆ្នាំ១៩៩៨-២០០៦

	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005		2006		
								Q3	Q4	Q1	Q2	Q3
						ភ្ញៀវពាន់នាក់						
តាមផ្លូវអាកាស	186.3	262.9	351.7	408.4	523.0	456.0	626.1	202.8	251.5	275.4	204.4	224.2
តាមផ្លូវគោក និងទឹក	100.2	104.8	114.7	196.5	263.5	245.0	428.9	120.4	164.5	181.9	153.6	146.4
សរុប	286.5	367.7	466.4	604.9	786.5	701.1	1055.0	323.2	416.0	457.3	358.0	370.6
						បំរែបំរួលជាភាគរយធៀបនឹងត្រីមាសមុន						
សរុប	-	-	-	-	-	-	-	10.0	28.7	9.9	-21.7	4.1
						បំរែបំរួលជាភាគរយធៀបនឹងឆ្នាំមុន						
សរុប	30.9	28.3	26.8	29.7	30.0	-10.9	50.5	41.8	9.8	20.2	21.2	14.7

Source: Ministry of Tourism

តារាង៥. ប្រតិបត្តិការថវិកាជាតិលើមូលដ្ឋានជាសាច់ប្រាក់ ឆ្នាំ១៩៩៨-២០០៦ (ពាន់លានរៀល)

	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005 Q3	2005 Q4	2006 Q1*	2006 Q2*	2006 Q3
ចំណូលសរុប	920	1326	1528	1529	1744	1765	2127	624.1	827.9	595.9	731.5	732.2
ចំណូលចរន្ត	-	-	-	1521	1728	1733	2107	609.5	701.6	593.2	726.9	716.8
ចំណូលពន្ធ	676	956	1096	1096	1227	1220	1577	436.2	553.8	484.7	558.6	565.8
ពន្ធគយ	376	432	376	376	424	395	513	123.7	189.8	135.5	151.7	157.2
ចំណូលមិនមែនពន្ធ	204	348	424	424	501	513	530	173.2	147.8	108.5	168.3	151.0
អាជីវកម្មព្រៃឈើ	20	36	28	29	15	7	2	0.3	0.1	0.5	0.7	0.3
ប្រៃសណីយ៍ និងទូរគមនាគមន៍	88	108	124	122	123	120	94	30.9	38.0	11.4	30.0	11.7
ចំណូលជាមលធន	36	12	8	9	16	31	19	14.6	126.3	2.7	4.6	15.4
ចំណាយសរុប	1296	1792	2332	2332	2948	2757	2932	912.4	998.9	881.7	1,012.0	924.0
ចំណាយជាមូលធន	368	624	976	977	1388	1171	1163	335.4	350.3	340.1	386.6	317.2
ចំណាយចរន្ត	980	1164	1356	1355	1560	1586	1769	577.0	648.6	541.7	625.4	606.9
អប់រំ និងសុខាភិបាល	132	280	344	343	454	473	518	202.1	228.4	80.3	202.3	150.1
ការពារជាតិ និងសន្តិសុខ	448	464	404	405	438	411	423	116.7	71.4	78.1	116.7	155.3
ក្រសួងផ្សេងៗទៀត	332	412	636	637	668	702	828	258.2	348.8	383.2	306.4	301.5
ឱនភាពជាទូទៅ	-380	-476	-804	-803	-1204	-992	-805	-288.3	-171.0	-285.9	-280.5	-191.9
ហិរញ្ញប្បទានពីក្រៅប្រទេស	268	416	768	766	1249	886	864	335.8	269.0	257.6	333.3	228.6
ហិរញ្ញប្បទានក្នុងស្រុក	112	60	36	37	-45	106	148	-47.5	-97.9	28.3	-52.8	-36.7

តារាង៦. សន្ទស្សន៍ថ្លៃទំនិញប្រើប្រាស់ (បំរែបំរួល) អត្រាប្តូរប្រាក់ និងថ្លៃមាស (មធ្យមភាគតាមការិយបរិច្ឆេទ) ឆ្នាំ១៩៩៨-២០០៥

	1998	1999	2000	2001*	2002	2003	2004	2005 Q3	2005 Q4	2006 Q1	2006 Q2	2006 Q3
	សន្ទស្សន៍ថ្លៃទំនិញប្រើប្រាស់ (បំរែបំរួលជាភាគរយធៀបនឹងឆ្នាំមុន)											
ខេត្ត	-	5.8	5.4	-0.1	0.9	4.4	14.4	14.5	16.6	15.8	12.0	
ភ្នំពេញ - ទំនិញគ្រប់ប្រភេទ	14.8	4.0	-0.8	0.2	3.3	1.1	3.9	4.6	6.6	6.1	4.5	4.9
- ម្ហូបអាហារ	14.1	7.6	-3.4	-2.5	1.8	1.5	6.4	6.0	10.6	10.6	6.3	5.8
- ដឹកជញ្ជូន	15.1	3.5	6.6	-4.2	0.3	4.9	9.7	11.9	10.2	9.7	10.0	10.1
	អត្រាប្តូរប្រាក់ ថ្លៃមាស ថ្លៃប្រេងឥន្ធនៈ (តាមអត្រាទីផ្សារនៅភ្នំពេញ)											
រៀលក្នុង ១ ដុល្លារ*	-	-	3840.8	3916.3	3912.1	3973.3	4016.3	4,134.3	4,154.3	4,094.8	4106.6	4145.3
រៀលក្នុង ១ បាតថៃ*	-	-	95.8	88.2	91.1	95.8	99.9	100.2	101.4	103.5	108.0	110.3
រៀលក្នុង ១០០ ដុងវៀតណាម*	-	-	27.1	26.6	25.6	25.6	25.5	25.9	26.1	25.4	25.0	24.9
ថ្លៃមាស (ដុល្លារក្នុង១ជី)	40.4	36.0	33.3	32.8	36.8	41.4	46.3	55.4	57.0	64.2	72.2	73.0
ថ្លៃម៉ាស៊ូត (រៀល/លីត្រ)	883	1065	1105	1329	1521	1508	3442	2,767	2,921	2,867	3,110	3,333
ថ្លៃសាំង (រៀល/លីត្រ)	1378	1613	1760	2113	2084	2150	2633	3,633	3,750	3,767	4,000	4,200

តារាង៧. ស្ថានភាពរូបិយវត្ថុ ឆ្នាំ១៩៩៨-២០០៦ (តួលេខនៅចុងការិយបរិច្ឆេទ)

	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005 Q3	2005 Q4	2006 Q1	2006 Q2	2006 Q3
	ពាន់លានរៀល											
ទ្រព្យសកម្មបរទេសសុទ្ធ	1726	2019	2589	3080	3737	4027	4797	5,391	5,475	6,410	6,682	6,958
ទ្រព្យសកម្មក្នុងស្រុកសុទ្ធ	-496	-576	-759	-876	-849	-698	-467	-397	-450	-699	-637	-497
ឥណទេយ្យសុទ្ធលើរដ្ឋាភិបាល	178	103	3	-75	-119	-128	-209	-404	-421	-755	-831	-892
ឥណទានចំពោះផ្នែកឯកជន	655	763	898	936	1059	1337	1817	2,386	2,394	2,778	2,997	3,288
រូបិយវត្ថុទូទៅ M2	1230	1443	1831	2204	2888	3328	4329	4,994	5,025	5,711	6,045	6,461
រូបិយវត្ថុ M1	543	531	540	609	813	937	1153	1,279	1,323	1,449	1,512	1,563
រូបិយវត្ថុផ្សេងៗ	687	911	1291	1594	2075	2391	3176	3,715	3,702	4,262	4,533	4,898
	បំរែបំរួលជាភាគរយធៀបនឹងឆ្នាំមុន											
រូបិយវត្ថុទូទៅ M2	15.7	17.3	26.9	20.4	31.0	15.2	30.0	19.8	16.1	27.0	30.6	29.4
រូបិយវត្ថុ M1	41	-2.2	1.7	12.8	33.5	15.3	23.0	18.6	14.7	20.9	24.4	22.2
រូបិយវត្ថុផ្សេងៗ	1.3	32.6	41.7	23.5	30.2	15.2	32.8	20.2	16.6	33.6	32.8	31.9

តារាង៨. ចំណូលប្រចាំថ្ងៃជាមធ្យមពិតរបស់ពលករងាយរងគ្រោះ (ថ្លៃថេរ ខែវិច្ឆិកា ២០០០)

	ចំណូលប្រចាំថ្ងៃ (ជារៀល)									បំរែបំរួលធៀបនឹងឆ្នាំមុន (%)		
	2000 វិច្ឆិកា	2002	2003	2004	2005 វិច្ឆិកា	2006 កុម្ភៈ	ឧសភា	សីហា	វិច្ឆិកា	2006 ឧសភា	សីហា	វិច្ឆិកា
អ្នកធាក់ស៊ីក្លូ	7594	8975	8572	7614	7768	7873	8546	6063	7393	11%	-23%	-5%
អ្នកលីសែង	6233	7044	6676	6895	6473	6519	7375	5238	7045	5%	-13%	9%
អ្នកលក់បន្លែតូចតាច	5256	6566	6532	6947	8385	6186	6492	5197	6125	-24%	-12%	-27%
អ្នករើសអេតចាយ	2718	3685	3944	4446	4801	4984	4512	4266	3903	-14%	-2%	-19%
អ្នកបំរើតាមភោជនីយដ្ឋាន*	2111	4365	4932	4448	3893	4670	4243	4292	4498	-1%	-8%	16%
អ្នកស៊ីឈ្នួលធ្វើស្រែ	4198	4304	4177	4139	4224	4127	4541	4137	4653	19%	3%	10%
កម្មកររោងចក្រកាត់ដេរ	6701	8904	9577	9277	8659	9184	7860	9264	8957	9%	6%	3%
អ្នករត់ម៉ូតូឌុប	8,610	12,184	10,092	9204	9645	8884	8790	6744	8386	-23%	-28%	-13%
កម្មករសំណង់គ្មានជំនាញ	5399	6453	6558	6382	6691	5974	6407	6028	5263	-21%	-1%	-21%
កម្មករសំណង់មានជំនាញ	13,127	12,605	13,111	12,679	11,253	11,750	9833	9466	10215	-20%	-8%	-9%

*សំគាល់: ចំណូលអ្នកបំរើតាមភោជនីយដ្ឋាន អ្នកស៊ីឈ្នួលធ្វើស្រែ កម្មករកាត់ដេរ អ្នករត់ម៉ូតូឌុប និងកម្មករសំណង់មាននិងគ្មានជំនាញ ចាប់ធ្វើអង្កេតពីខែកុម្ភៈ ២០០០ ។ *ចំណូលអ្នកបំរើតាមហាងមិនរាប់បញ្ចូលអាហារ និងការស្នាក់នៅដែលម្ចាស់ភោជនីយដ្ឋានផ្តល់ឱ្យទេ។ ប្រភព: តារាង៥: ទិន្នន័យបណ្តោះអាសន្នឆ្នាំ ២០០៦ *លេខកែតំរូវ ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ / តារាង៦: * លេខកែតំរូវ CDRI, IMF, NIS, ក្រសួងផែនការ និងក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ/ តារាង៧: NBC / តារាង៨: CDRI ។*

តពីទំព័រ ២០ ព័ត៌មានថ្មីៗ ...

នៅខែកុម្ភៈ ឆ្នាំ២០០៧ CDRI-វិបសអ និងទីភ្នាក់ងារសហប្រតិបត្តិការអភិវឌ្ឍន៍អន្តរជាតិស៊ុយអែត (Sida) បានចុះកិច្ចព្រមព្រៀងពង្រីកការចូលរួមវិភាគទានដ៏មានតំលៃរបស់ស៊ីដា ចំពោះចំណាយប្រតិបត្តិការស្នូលរបស់ CDRI-វិបសអ និងការគាំទ្រដល់កម្មវិធីស្រាវជ្រាវខាងគោលនយោបាយអភិបាលកិច្ចប្រជាធិបតេយ្យ និងកំណែទំរង់វិស័យសាធារណៈរបស់ CDRI-វិបសអ ។ ការគាំទ្ររបស់ស៊ីដា ជួយឱ្យ CDRI-វិបសអ អាចអនុវត្តការស្រាវជ្រាវពាក់ព័ន្ធនឹង គោលនយោបាយជំរុញដោយតំរូវការក្នុងស្រុកលើបញ្ហាអភិបាលកិច្ច អាចទទួលបានធនធានសំរាប់ការអភិវឌ្ឍន៍សមត្ថភាពបុគ្គលិកស្រាវជ្រាវរបស់ CDRI-វិបសអ ដូចជា ការសិក្សាថ្នាក់ក្រោយឧត្តម និងអាចផ្តល់សេវាពាក់ព័ន្ធ ដូចជា បណ្ណាល័យ ការបោះពុម្ពនិងផ្សព្វផ្សាយ ដែលមិនបានទទួលមូលនិធិពីគំរោងឯទៀតៗ ។ ភាពជាដៃគូរវាង CDRI-Sida គឺជាគំរូមួយដ៏ល្អសំរាប់ ការស្រាវជ្រាវខាងគោលនយោបាយ និងការអភិវឌ្ឍន៍ស្ថាប័នមានប្រសិទ្ធភាពខ្ពស់នៅកម្ពុជា ។

ការស្រាវជ្រាវ

វិបសអ-CDRI បានផ្តួចផ្តើមធ្វើគំរោងថ្មីៗជាច្រើនទៀត នៅត្រីមាសទី១ ឆ្នាំ២០០៧ ។ គំរោងមួយស្រាវជ្រាវពីចំណាកស្រុករបស់យុវជនពីជនបទទៅទីក្រុង និងផលប៉ះពាល់ទៅលើនគរូបនីយកម្ម និងភាពក្រីក្រនៅកម្ពុជា ។ ការស្រាវជ្រាវនឹងធ្វើឡើងនៅក្រុងភ្នំពេញ ខេត្តបាត់ដំបង ទីប្រជុំជនប៉ោយប៉ែត និងខេត្តសៀមរាប ។ ការសិក្សានេះទទួលជំនួយទ្រទ្រង់ពីមូលនិធិសហប្រជាជាតិសំរាប់ប្រជាជន (UNFPA) ។ គំរោងមួយទៀតធ្វើការវាយតំលៃពីផលប៉ះពាល់នៃសេរីភាវូបនីយកម្មកសិកម្មទៅលើអ្នកដាំបន្លែនៅកម្ពុជា ។ គំរោងខ្នាតតូចនេះ នឹងពិនិត្យមើលថា តើកិច្ចព្រមព្រៀងពាណិជ្ជកម្មសេរីអាស៊ាន (AFTA) បានប៉ះពាល់យ៉ាងណា ដល់ការិតជីវភាពរបស់កសិករ ហើយតើអ្នកដាំបន្លែបានដោះស្រាយបញ្ហាប្រឈមខាងពាណិជ្ជកម្មនេះតាមរបៀបណា ។ គំរោងទទួលបានការគាំទ្រពីបណ្តាញស្រាវជ្រាវនិងបណ្តុះបណ្តាលខាងពាណិជ្ជកម្មនៅអាស៊ី-ប៉ាស៊ីហ្វិក (ARTNet) ។ គំរោងទី៣ ជាប់ទាក់ទងនឹងចំណាកស្រុកឆ្លងដែនទៅមហាអនុតំបន់មេគង្គ (GMS) អនុវត្តដោយបណ្តាញវិភាគអភិវឌ្ឍន៍ (DAN) ដែលក្នុងនេះ វិបសអ-CDRI ជាស្ថាប័ននាំមុខគេ ។ តាមរយៈកិច្ចសហការរវាងស្ថាប័នស្រាវជ្រាវនៅកម្ពុជា ឡាវ ថៃ និងវៀតណាម ការសិក្សានឹងពិនិត្យពីនិន្នាការថ្មីៗនៃចំណាកស្រុកក្នុងតំបន់ ព្រមទាំងផលប៉ះពាល់នៃការផ្ញើប្រាក់មកផ្ទះរបស់អ្នកចំណាកស្រុក ទៅលើ

តពីទំព័រ ១១ ការវិភាគផលប៉ះពាល់...

តារាង ៨: ផលប៉ះពាល់សេដ្ឋកិច្ចប៉ាន់ស្មាននៃប្រាក់កំរៃនៅតាមព្រំដែននៅកំរិតសរុប និងបុគ្គល

ភាគខាងលិចកម្ពុជា	ចំនួនសរុប (តោន)	ពោតនាំចេញ (តោន)	ប្រាក់កំរៃក្នុងមួយតោន	ប្រាក់កំរៃសរុប (ដុល្លារUS)	គ្រួសារផលិតពោតសរុប	ប្រាក់កំរៃក្នុងមួយកសិដ្ឋាន * (ដុល្លារUS)
បាត់ដំបង	108,018	102,617	8.09	830,172	14,946	55.54
ប៉ៃលិន	66,606	63,276	4.47	282,842	9,471	29.86
បន្ទាយមានជ័យ	9,554	9,076	8.09	73,427	7,496	9.80
សរុប	**184,178**	**174,969**	-	**1,186,442**	-	-

សំគាល់ : ប្រាក់កំរៃក្នុងមួយកសិដ្ឋានអាស្រ័យលើទំហំដី និងទិន្នផលគ្រួសារនីមួយៗទទួលបាន*

តារាង ៩: ផលប៉ះពាល់ប៉ាន់ស្មាននៃប្រាក់កំរៃនៅតាមព្រំដែនទៅលើប្រាក់ចំណូលសុទ្ធពីផលិតកម្មពោតសំរាប់លក់

ភាគខាងលិចកម្ពុជា	ប្រាក់ចំណូលសុទ្ធក្នុងមួយហិកតា (ដុល្លារ US)	ប្រាក់កំរៃនៅតាមព្រំដែនក្នុងមួយតោន (ដុល្លារ US)	ប្រាក់កំរៃនៅតាមព្រំដែនក្នុងមួយហិកតា (ដុល្លារ US)	កំណើន * (%)
ផលិតកម្មពោតនៅប៉ៃលិន	35.64	4.47	15.65	43.9
ផលិតកម្មពោតនៅបាត់ដំបង/បន្ទាយមានជ័យ	35.64	8.09	28.32	79.45

សំគាល់ : កំណើនគិតជាភាគរយនៃប្រាក់ចំណូលសុទ្ធ បើសិនជាប្រាក់កំរៃនៅតាមព្រំដែនត្រូវបានលុបបំបាត់*

នៅភាគខាងលិចកម្ពុជា គេប៉ាន់ស្មានថាមានរហូតដល់ ១,១លានដុល្លារ នៅឆ្នាំ២០០៥ ដែល ៤៦% កើតមាននៅខាងដីកម្ពុជា និង ៥៤% នៅខាងដីថៃ ។ រីឯនៅកំរិតកសិដ្ឋាននីមួយៗវិញ ប្រាក់កំរៃមានផលប៉ះពាល់អវិជ្ជមានយ៉ាងខ្លាំងដល់ប្រាក់ចំណូលសុទ្ធរបស់អ្នកផលិតពោត ។ ប្រសិនបើប្រាក់កំរៃនៅតាមព្រំដែនត្រូវបានលុបបំបាត់ គេអាចប៉ាន់ស្មានថា ប្រាក់ចំណូលសុទ្ធក្នុងមួយហិកតារបស់អ្នកផលិតពោត អាចកើន ៤៤% នៅប៉ៃលិន និង ៨០% នៅបាត់ដំបង/បន្ទាយមានជ័យ ។

កំណត់សំគាល់

១. ផលិតផលបាននាំចេញដោយគ្មានលិខិតអនុញ្ញាតពីក្រសួងពាណិជ្ជកម្ម

២. ប្រាក់កំរៃ មិនត្រូវប្រមូលយកលើផលិតផលកសិកម្មទេ យោងតាម AISP

៣. ការពន្យល់លំអិតពីមុខងាររបស់ពាណិជ្ជករនីមួយៗមានចុះក្នុងឯកសារ Nou 2005